

## Mit tehet a szülő? A digitális egészségműveltség jelentősége a gyermekkori diabétesz kezelésében

Cikkreferátum: Hölgyesi Á, Luczay A, Tóth-Hejn P, Muzslay E, Világos E, Szabó AJ, Baji P, Kovács L, Gulácsi L, Zrubka Z, Péntek M. The Impact of Parental Electronic Health Literacy on Disease Management and Outcomes in Pediatric Type 1 Diabetes Mellitus: Cross-Sectional Clinical Study. JMIR Pediatr Parent. 2024 Mar 20;7:e54807. doi: 10.2196/54807

A gyermekkori 1-es típusú diabétesz kezelésében ma már jellemzően nagy szerepet kapnak a különböző digitális eszközök, mint például a folyamatos glükózmonitorozásra szolgáló szenzorok (CGM) és inzulinpumpák. Ezek hatékony használata azonban nemcsak technikai ismeretet, hanem az egészségügyi információk értelmezésének és alkalmazásának képességét is megköveteli.

Az Óbudai Egyetem és a Semmelweis Egyetem közötti együttműködés keretében megvalósult kutatás arra a kérdésre kereste a választ, hogy bizonyos szülői jellemzők - különösen az elektronikus egészségműveltség, vagyis az online forrásokból szerzett egészségügyi információk megértése és gyakorlati hasznosításának képessége - milyen összefüggésben állnak a diabéteszrel élő gyermek állapotával és kezelésének eredményességével.

A vizsgálatban 150 szülő-gyermek páros vett részt, akik a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikájának diabetológiai szakrendelésén vettek igénybe ellátást. A kutatás során felmérték a szülők digitális és általános egészségügyi műveltségét, a diabéteszkezelésben való jártasságukat és attitűdjüket, valamint a gyermekek kezelési módját és legfontosabb anyagcsere-paramétereit (HbA1c-szint).

Az eredmények alapján megállapítható volt, hogy míg a vizsgált szülői jellemzők egyértelműen összefüggöttek egymással, addig az elektronikus egészségműveltségének nem volt közvetlen kapcsolata a gyermek diabéteszrel összefüggő állapotával, mint például az életminőséggel vagy a vércukorszint szabályozottságával. Az is kiderült, hogy a szenzorral és pumpával kezelt gyermekek szülei általában magasabb elektronikus egészségműveltséggel rendelkeztek, ami azt sugallja, hogy az innovatív technológiák használata és a digitális önállóság erősítik egymást. Ezáltal a tanulmány egy fontos következtetése, hogy a szülői elektronikus egészségműveltség inkább a kezelési technológia kiválasztásával és a kezeléshez való viszonyulással, semmint a konkrét betegség-kimenetekkel hozható összefüggésbe. A vizsgálat további lényeges megfigyelése volt, hogy a diabéteszes gyermek állapotát és a kezelés sikerességét leginkább a szülő önbizalma és kompetenciaérzete befolyásolta, ugyanis a nagyobb énhatékonysággal rendelkező szülők gyermekei kedvezőbb anyagcsere-paraméterekkel (HbA1c-szint) rendelkeztek.

A kutatás összességében rámutatott: a gyermekkori diabétesz sikeres kezeléséhez nemcsak korszerű eszközökre, hanem tájékozott és magabiztos szülőkre is szükség van. A tanulmány eredményei felhívják a figyelmet a szülői kompetenciák felmérésének és fejlesztésének fontosságára, hogy a jövőben még eredményesebb ellátás valósulhasson meg.

Az eredeti, angol nyelvű közlemény a következő linken érhető el teljes terjedelmében:

<https://pediatrics.jmir.org/2024/1/e54807>

A kutatás a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (TKP2021-NKTA-36, Innovatív és digitális egészségipari technológiák fejlesztése és értékel) támogatásával valósult meg.

TKP2021-NKTA-36

Innovatív és digitális egészségipari technológiák  
fejlesztése és értékelése